

Seznam příloh

1. Výkaz o střední škole – část pro integraci.
2. Přehled uzpůsobení podmínek konání společné části maturitní zkoušky.
3. Služby a metodická činnost na podporu integrace zrakově postižených žáků ve středním školství.
4. Odborný posudek ke stanovení míry podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
5. Doporučení k sestavení individuálního vzdělávacího plánu.
6. Základní zásady komunikace se sluchově postiženými.

Příloha č. 1 Výkaz o střední škole – část pro integraci.

VIII. Speciální třídy podle druhu postižení/znevýhodnění - denní forma

	Číslo řádku	Počet tříd	Počet žáků	
			celkem	dívky
a	b	2	3	4
Mentální postižení	0801	0	0	0
z toho středně těžké postižení	0801a	0	0	0
z toho těžké postižení	0802	0	0	0
Sluchově postižení	0804	0	0	0
z toho těžké postižení	0805	0	0	0
Zrakově postižení	0806	0	0	0
z toho těžké postižení	0807	0	0	0
Vady řeči	0808	0	0	0
z toho těžké postižení	0808a	0	0	0
Tělesně postižení	0809	0	0	0
z toho těžké postižení	0809a	0	0	0
Souběž. postiž. více vadami	0810	0	0	0
z toho hluchoslepi	0811	0	0	0
Vývoj. poruchy učení ⁷⁾	0812	0	0	0
Vývoj. poruchy učení ⁸⁾	0813	0	0	0
Autismus	0815	0	0	0
Třídy ve VÚ, DgÚ ⁹⁾	0816	0	0	0
Celkem	0818	0	0	0

⁷⁾ Vyplní se jen v víceletých gymnáziích za žáky nižšího stupně.

⁸⁾ Vyplní se bez žáků nižšího stupně víceletých gymnáziích.

⁹⁾ Vyplní pouze školy zřízené ve výchovných nebo v diagnostických ústavech, které sem vykáží pouze třídy pro žáky bez zdravotního postižení. Pokud jsou v takové škole zřízeny třídy pro žáky se zdravotním postižením, budou uvedeny v ř. 0801-0815. Žáci bez zdravotního postižení docházející do takové školy zvenčí se zde neuvádějí.

Zahrnují se i zdravotně postižení žáci individuálně integrováni ve třídě zřízené pro jiný druh či stupeň postižení. Tito žáci se nezapočítou do odd. IX.

Ř. 0801-0815: Žáci bez zdravotního postižení vzdělávající se ve speciálních třídách se zde neuvádějí.

IX. Individuálně integrování žáci se zdravotním postižením podle druhu postižení - denní forma ¹⁰⁾

	Číslo řádku	Počet celkem	z toho dívky	ze sl.2
				vyžadující zvýš.výd.
a	b	2	3	4
Mentální postižení	0901	0	0	0
z toho středně těžce postižení	0901a	0	0	0
z toho těžce postižení	0902	0	0	0
Sluchově postižení	0904	2	2	2
z toho těžce postižení	0905	0	0	0
Zrakově postižení	0906	1	0	1
z toho těžce postižení	0907	0	0	0
Vady řeči	0908	0	0	0
z toho těžce postižení	0908a	0	0	0
Tělesně postižení	0909	0	0	0
z toho těžce postižení	0909a	0	0	0
S více vadami	0910	0	0	0
z toho hluchoslepi	0911	0	0	0
S výv. poruchami učení ⁷⁾	0912	0	0	0
S výv. poruchami učení ⁸⁾	0913	0	0	0
Autisté	0915	0	0	0
Celkem	0918	3	2	3

⁷⁾ Vyplní se jen v víceletých gymnáziích za žáky nižšího stupně.

⁸⁾ Vyplní se bez žáků nižšího stupně víceletých gymnáziích.

¹⁰⁾ Uvádějí se pouze žáci se zdravotním postižením, u nichž byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického popř. psychologického vyšetření školským poradenským zařízením, a jsou integrováni v běžných třídách, kde je jim věnována zvýšená péče.

V. Žáci učící se cizí jazyk

	Číslo řádku	Běžné třídy		Speciální třídy	
		Počet	z toho pokračující	Počet	z toho pokračující
a	b	2	3	4	5
Celkem	0501	494	237	0	0
z toho živé jazyky	1 jazyk	0	X	0	X
	2 jazyky	0503	494	X	0
	3 jazyky	0504	0	X	0
	anglický jazyk	0505	494	229	0
	francouzský jazyk	0506	91	49	0
	německý jazyk	0507	320	164	0
	ruský jazyk	0508	0	0	0
	španělský jazyk	0509	83	29	0
	italský jazyk	0510	0	0	0
	latinský jazyk	0511	239	175	0
	klasická řečtina	0512	4	0	0
	jiný evr. jazyk	0513	0	0	0
	jiný jazyk	0514	0	0	0

Vyplní se jen za denní formu vzdělávání.

V ř. 0501-0504 se uvede každý žák jen jednou.

V ř. 0505-0514 se uvede každý žák tolikrát, kolikrát cizím jazykům se učí.

Sl. 3 a 5: Uvedou se žáci pokračující ve výuce stejného jazyka jako na základní škole (na nižším stupni víceletého gymnázia).

U víceletých gymnáziích se tyto sloupce vyplní jen za žáky vyššího stupně.

XV. Individuální vzdělávací plány

Vzdělávání	Číslo řádku	Nadaní žáci	Žáci se SVP	Ostatní
a	b	2	3	4
Celkem	1501	0	1	10
6leté s maturitou	1502	0	1	10
z toho vyšší stupeň	1503	0	1	10
6leté s maturitou	1504	0	0	0
z toho vyšší stupeň	1505	0	0	0
4leté s maturitou	1506	0	0	0
Zkrácené s maturitou	1507	0	0	0
2-3leté s výučním listem	1508	0	0	0
Zkrácené s výučním listem	1509	0	0	0
Střední	1510	0	0	0
Návstavoře	1511	0	0	0

Vyplní se jen za denní formu vzdělávání.

Rozumí se individuální vzdělávací plány podle § 18 školského zákona.

Sl. 2: IVP pro mimořádně nadané žáky.

Sl. 3: IVP pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. zdravotně postižené, zdravotně znevýhodněné, popř. sociálně znevýhodněné.

Příloha č. 2 Přehled uzpůsobení podmínek konání společné části maturitní zkoušky pro žáky s přiznaným uzpůsobením podmínek konání maturitní zkoušky (didaktický test a písemná práce).

	Skupina I	Skupina II	Skupina III
Tělesné postižení (TP)	Navýšení časového limitu o 75 %; kompenzační pomůcky	Navýšení časového limitu o 100 %; formální úpravy zkušební dokumentace; případně obsahové úpravy ve smyslu nahrazení některých úloh, možnost zápisu řešení přímo do testového sešitu; kompenzační pomůcky	Uzpůsobení stejná jako u skupiny II + asistence
Zrakové postižení (ZP)	Navýšení časového limitu o 75 %; kompenzační pomůcky	Navýšení časového limitu o 100 %; formální úpravy zkušební dokumentace (zvětšené písmo vel. 14, 16, 20, 26 b., Braillovo písmo, elektronická verze); možnost zápisu řešení přímo do testového sešitu; obsahové úpravy (včetně nahrazení některých úloh); kompenzační pomůcky	Uzpůsobení stejná jako u skupiny II + asistence
Sluchové postižení (SP)	Navýšení časového limitu o 50 %; kompenzační pomůcky; vyloučen poslech z cizího jazyka	Navýšení časového limitu o 100 %; formální úpravy zkušební dokumentace; možnost zápisu řešení přímo do testového sešitu; obsahové úpravy (včetně nahrazení některých úloh); kompenzační pomůcky; možnost asistence; vyloučen poslech z cizího jazyka	Uzpůsobení stejná jako u skupiny II + konání modifikované zkoušky z ČJ a AJ pro neslyšící + tlumočení českého znakového jazyka a/nebo dalších komunikačních systémů neodvozených od českého jazyka
Specifické poruchy učení a ostatní (SPU-O)	Navýšení časového limitu o 25 %; kompenzační pomůcky	Navýšení časového limitu o 50 %; formální úpravy zkušební dokumentace; případně obsahové úpravy, možnost zápisu řešení přímo do testového sešitu; kompenzační pomůcky	Navýšení časového limitu o 100 %; ostatní uzpůsobení stejná jako u skupiny II + asistence (netýká se žáků se SPU)

Příloha č. 3 Služby a metodická činnost na podporu integrace zrakově postižených žáků ve středním školství.

Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola
pro zrakově postižené, Radlická 115, 158 00 Praha 5
IČO 61386901 tel. / fax 235521214
goa@goa.brailnet.cz, <http://goa.brailnet.cz>

Poskytování tyfopedických služeb a metodická činnost na podporu integrace zrakově postižených žáků v oblasti středního školství (dále jen služby) je komplexním programem speciální střední školy k provádění aktivit, které významně přispívají ke zvýšení úspěšnosti integrace zrakově postižených žáků, zejména nevidomých a slabozrakých.

Současně **efektivně doplňují výchovně vzdělávací činnost školy** využitím zejména **zkušeností speciálních pedagogů** – tyfopedů s odbornou kvalifikací pro výchovu a vzdělávání na středních školách a **vybavení školy** speciálními pomůckami a speciální technikou ke kompenzaci a reedukaci i **ve prospěch integrovaných zrakově postižených žáků.**

Služby jsou prováděny **návštěvami klientů přímo ve škole a speciálně pedagogickou činností tyfopedů v terénu**, především v běžných středních školách.

Formy a obsah projektu služeb:

- **vyhledávání potencionálních klientů** s následným vyhodnocením situace v integraci zrakově postižených žáků a **nabídkou poradenství**
- **náslechy a hospitace klientů ve výuce** a odborné diskuse se speciálními pedagogy
- **konzultace problémů** spojených se vzděláváním zrakově postižených žáků s tyfopedy v součinnosti s dalšími odborníky (školní psycholog, sociální pracovník, oční lékař) a **předávání potřebných kontaktů**
- **pedagogické praxe** pod odborným dohledem tyfopedů včetně **návodů na přípravu speciálních pomůcek a využívání speciální techniky**, např. speciální ICT, zařízení na vytváření reliéfních obrázků, kompenzační a reedukační pomůcky a podobně
- **školení a semináře** k problematice edukace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vyučovacích předmětů zrakově postižených žáků (uplatňování speciálně-pedagogických přístupů a metod práce, používání speciálních pomůcek a speciální techniky)
- **specializované kurzy a instruktáže** zaměřené na možnosti využívání speciální ICT při vzdělávání zejména těžce zrakově postižených žáků včetně utváření potřebných uživatelských dovedností
- **nácvik prostorové orientace**, vytváření tras a orientačních bodů
- **vytváření speciálních učebních textů v Braillově písmu** pro nevidomé žáky a jejich distribuce v tištěné formě
- **tvorba metodických listů** pro výuku jednotlivých předmětů (matematika, výtvarná výchova, tělesná výchova, český jazyk a cizí jazyky, přírodovědné, společenskovední a odborné předměty) a jejich **distribuce v tištěné a digitalizované podobě**, které mohou sloužit jako doplněk přímého poradenství a inspirující návod edukace zrakově postižených žáků
- **odborné stáže** s nácvikem používání speciálních metodik, pomůcek a techniky
- **haptická terapie** využitím výtvarných technik, např. drátkování, keramické práce, koláže a další techniky
- **poradenství speciálních pedagogů školy přímo u klientů**, zejména v běžných středních školách zapojených do integrace
- **vytvoření nabídky dostupných speciálních pomůcek** ke kompenzaci a reedukaci, jejich prezentace a výpůjčky školám integrujícím zrakově postižené žáky
- **poskytování odborné pomoci** v souvislosti s pořizováním a financováním nákupu speciálních pomůcek a techniky
- **další aktivity potřebné v souvislosti s trendy integrace a inkluze**

Příloha č. 4 Odborný posudek ke stanovení míry podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

**Odborný posudek
ke stanovení míry podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**

sloužící k určení rozsahu a typu nezbytné speciálně pedagogické podpory a materiálního zabezpečení vzdělávání

SPC: Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené

Adresa:

tel:

Jméno dítěte:

Datum narození:

Bydliště:

Škola:

Ročník: pátý ročník osmiletého gymnázia

Rok školní docházky: desátý

Druh a stupeň zdravotního postižení: smyslové-zrakové (zrakové funkce v pásmu slabozrakosti), DMO

Forma vzdělávání: individuální integrace

Platnost posudku do:

č.j.

Kritéria pro hodnocení speciálně pedagogických potřeb						
Sledovaný ukazatel	míra podpory			Podpora **)	Kdo zajistí podporu ***)	Pomůcky ****)
	0	1	2			
Sebeobsluha						
Osobní hygiena	X					
Jídlo	X					
Oblékání	X					
Příprava pomůcek	X			individuální přístup	vyučující	osobní optické pomůcky
Přesuny	Po budově	X				
	Mimo budovu		X	zvýšený dohled	vyučující, spolužáci	
	Drobné přesuny	X				
Relaxace - polohování	X					
Komentář: Sebeobslužné činnosti zvládá student samostatně. Při výuce mimo školní budovu je vhodný zvýšený dohled.						

Hrubá motorika						
Orientace v prostoru		X		respektovat spec. potřeby	vyučující	
Chůze po rovině - rovnováha	X					
Chůze do schodů/ze schodů	X					
Rovnováha	X					
Koordinace pohybů		X		individuální přístup	vyučující	
Překonávání překážek		X		individuální přístup	vyučující	
Celková obratnost		X		individuální přístup	vyučující	
Komentář: V rozvoji hrubé motoriky přetrvávají určité deficity, důsledek zdravotního postižení chlapce (DMO). Orientace v prostoru je vlivem zrakového postižení ztížena, student potřebuje více času na seznámení s neznámým prostorem (výlety, výstavy aj.). Při TV a dalších školních činnostech doporučuji minimalizovat riziko úderu do hlavy a otřesů hlavy. Náplň TV je vhodné přizpůsobit možnostem žáka – viz Doporučení k IVP.						

Jemná motorika						
Příprava a manipulace s pomůckami	X					
Koordinace - Přesnost zacílení		X		individuální přístup	vyučující	
Orientace na ploše		X		individuální přístup	vyučující	

Komentář: Při činnostech spojených s orientací na ploše poskytovat dostatek času, v geometrii tolerovat nepřesnosti rýsování.

Grafomotorika

Grafomotorika		X		tolerovat nižší úroveň grafomotoriky	vyučující	
Používání počítače		X		nácvik psaní všemi deseti	vyučující, rodina	PC program k výuce psaní všemi deseti prsty: 600,-Kč
Psaní/zápisky		X		individuální přístup	vyučující	

Komentář: Úroveň grafomotoriky i tempo psaní jsou lehce sníženy. Pro studenta by byl vhodný nácvik psaní všemi deseti prsty, v budoucnu by mohl používat notebook k zápiskům jako alternativu běžných sešitů. Při práci na PC si student sám zvolí vzdálenost, ze které bude sledovat monitor, vhodné je navolit větší písmo.

Smyslové vnímání a rozlišování

Sluch	X			využívat kompenzačně		audio nahrávky
Zrak		X		respektovat speciální potřeby studenta	vyučující	náklady na zvětšování a kopírování (tonery, papíry): 3000Kč,-/rok

Komentář: Pro studenta je náročná veškerá zraková práce, zejména zraková práce do dálky. Doporučuji zajistit ve všech vyučovacích hodinách sezení vpředu, nejlépe v první lavici přímo před tabulí. Obrázky, tabulky aj. prezentované třídě hromadně půjčit studentovi k prohlédnutí přímo do lavice. Zápisy na tabuli provázet slovním doprovodem. Zajistit studentovi podle jeho potřeb zvětšené materiály k výuce – zejména písemných prací a testů. Na veškerou zrakovou práci je nutné poskytovat studentovi dostatek času (tj. prodloužit i čas na vypracování písemných prací). Podrobněji v doporučení k IVP.

Rozvoj řeči

Porozumění řeči	X					
Expres - vyjádření	X					
Motorika mluvidel	X					

Komentář: Řeč je plně rozvinutá, ústní zkoušení je vhodnou formou prověřování znalostí studenta.

Komunikace

Komunikace	X					
------------	---	--	--	--	--	--

Komentář: Student nemá obtíže v komunikaci.

Pozornost

Pozornost		X			vyučující	
-----------	--	---	--	--	-----------	--

Komentář: Během výuky se mohou u studenta projevit výkyvy pozornosti jako důsledek náročnosti zrakové práce.

Kognitivní dovednosti – schopnost učit se

Kognitivní dovednosti-schopnost učit se	X					
---	---	--	--	--	--	--

Komentář: Student má předpoklady zvládnout učební nároky střední školy.

Sociální dovednosti

Navazování kontaktů s vrstevníky	X					
Navazování kontaktů s dospělými	X					
Vyjádření potřeb	X					
Chování v rámci vyučování	X					

Komentář: Student je dobře zapojen do kolektivu třídy, mezi vrstevníky.

Pracovní dovednosti

Schopnost samostatné práce	X					
Tempo		X		respektovat individ. tempo	vyučující	
Změny činností	X					
Motivace	X					

Komentář: Schopnost samostatné práce studenta je dobrá, doporučuji tolerovat individuální tempo studenta.

Zdravotní oslabení – zajištění péče

Zdravotní oslabení – zajištění péče	X					
-------------------------------------	---	--	--	--	--	--

Komentář

Přestávky/obědy – zajištění péče

Přestávky/obědy – zajištění péče

X

Komentář

Asistent pedagoga

Časový rozsah podpory asistenta ped.

*) Míra potřebné podpory

0 - zvládá samostatně, nepotřebuje podporu

1 - potřebuje částečnou podporu, dopomoc, občasné vysvětlení zadaného úkolu, připomenutí, zopakování, ...

2 - potřebuje soustavnou podporu, tlumočení, vysvětlení, zápis do sešitu, motivaci, individuální vedení, důslednou kontrolu zadaných úkolů, ...

**) Podpora

Poskytnutá podpora vzdělávání v oblasti:

- zajištění speciálně pedagogické péče (např. poskytnutí odborného vzdělávání učitelům - tréninky, kurzy, školení, literatura, spolupráce s poradenským pracovištěm, podpůrné služby ve škole - specialista ve škole: školní psycholog, fyzioterapeut, logoped, instruktor čtení/psaní Brailleova písma, tlumočnické služby, asistent pedagoga...)

- vytvoření vhodných podmínek pro výuku - organizační, technický charakter změn (počet žáků ve třídě, úprava časového harmonogramu - omezení nestrukturovaného času, dozor při přestávkách, navýšení hodinové dotace, individuální péče, speciální příprava pedagogického pracovníka na vyučování, rehabilitační - kompenzační pomůcky technického a didaktického charakteru, vzdělávací obsah - úprava vzdělávacího obsahu, individuální vzdělávací plán, osobní asistent, ...)

- Specifické vzdělávací a výchovné strategie, metody (podpora od spolužáků – zapojení spolužáků, zapojení rodiny, komunikace – najít prostředky komunikace, zapojení klinického pracovníka, vytvoření pracovního týmu

***) Kdo zajistí podporu

zejm. učitel, asistent pedagoga, osobní asistent, školní psycholog, fyzioterapeut, logoped, instruktor čtení/psaní Brailleova písma, tlumočnické služby, pracovní tým, ...

****) Pomůcky

zejm. název pomůcky, případně funkční popis, přibližná cena v místě obvyklá, ...

za SPC: _____

V Praze dne _____

Přílohy: Doporučení k IVP

Doporučení k sestavení individuálního vzdělávacího plánu

(Příloha odborného posudku k integraci ze dne)

Jméno studenta:

Datum narození:

Škola:

Třída:

Závěry vyšetření: Student se zrakovým postižením v pásmu slabozrakosti, používá trvale brýle se silnou korekcí, které ale nezajistí vidění zdravého člověka. Zraková vada neumožňuje opisovat s jistotou z tabule, často zapisuje pouze podle diktátu. Veškerá zraková práce (na dálku i na blízko) je pro něj namáhavá, doporučuji vytvářet vhodné podmínky při školní výuce. Student má ještě další zdravotní postižení (DMO). Obě vady ovlivňují školní výkony, především tempo práce, zvládnutí kvantity i kvality jednotlivých školních činností.

Cíl vzdělávání:

- Naplnit speciální vzdělávací potřeby studenta s ohledem na jeho schopnosti a možnosti tak, abychom mu umožnili zapojit se v co největší míře do všech školních i mimoškolních aktivit.
- Využívat studentovy preference, budovat jeho sebevědomí a minimalizovat tak dopad zrakového handicapu a dalších zvl. zdravotních problémů na celkový vývoj.
- Ve zvýšené míře dodržovat psychohygienická pravidla a pedagogické zásady uplatňované u studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Respektovat a tolerovat zvýšenou unavitelnost, pracovat intenzivně v kratších celcích, zadávat samostatné úkoly.
- Uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky.

Úprava podmínek v jednotlivých předmětech:

Ve všech předmětech dodržovat individuální přístup ke studentovi, který spočívá zejména ve sledování zrakových možností studenta, poskytnutí dostatečného času na zrakovou práci a zajištění vhodných podmínek při vzdělávání.

Ve škole a zejména ve třídě je nutné vždy dbát na dobré osvětlení, postačí kvalitní stropní svítidlo. Na lavici a pracovní místo žáka by mělo dopadat světlo rozptýlené, nikoliv přímé sluneční paprsky.

Student má obtíže zejména s viděním do dálky, doporučuji, aby seděl v první lavici – nejlépe uprostřed přímo proti tabuli. Na tabuli psát větším písmem křídami kontrastních barev (bílá, žlutá), dbát i na dobré smazání tabule. Zápis na tabuli doprovázet slovním diktováním. Umožnit studentovi jít kdykoliv k tabuli v případě, že ze svého místa text nepřečte. Vhodné jsou také alternativní způsoby zápisu – kopie od spolužáka, text od učitele na papíru do lavice, případně i text v elektronické podobě pro domácí přípravu. Předváděné pomůcky, pokusy, obrázky, tabulky apod. doporučuji poskytnout studentovi na dostatečnou dobu k prohlédnutí do lavice. Protože student nezachytí dobře mimiku vyučujícího, je nutné vyvolávat ho jménem, nepoužívat neverbální komunikaci.

Zraková práce je pro studenta velmi namáhavá, je vhodné poskytovat mu na ni dostatek času (tj. prodloužit časové limity oproti ostatním studentům), případně v některých případech snížit objem zrakové práce. Mezi energeticky nejnáročnější činnosti patří střídání zrakové práce na dálku/na blízko (opisy z tabule) a práce s drobným tiskem (např. slovníky).

Písenné práce doporučuji připravit studentovi v tištěné podobě do lavice, tj. nekombinovat s opisem zadání z tabule. Pro zlepšení zrakové pohody je možné zvětšování některých textů, zejména textů určených k doplňování (různé pracovní listy). Vhodné je také barevné zvýrazňování a podtrhávání pro lepší orientaci. Psát doporučuji studentovi takovou velikostí písma, která mu vyhovuje – tj. aby vše po sobě bez nesnází přečetl, zkontroloval a ze zápisů se snadno učil.

Během vyučování je vhodné střídat zrakovou práci se zrakově méně náročnými činnostmi: ústním procvičováním, ústním výkladem, poslechem - tím předcházet únavě ze zrakové práce.

Doporučuji podporovat studenta v práci s počítačem. Umožnit mu takové sezení, které mu bude vyhovovat (tj. aby si sám zvolil vzdálenost od monitoru i úhel pohledu), zvolit větší typ písma. Podle možností školy zajistit výuku psaní všemi deseti prsty (tj. bez zrakové kontroly prstů), dobré osvojení této dovednosti by mu umožnilo pořizovat si později školní zápisky v elektronické podobě.

Vzhledem k druhu zrakové vady doporučuji omezit fyzickou námahu a minimalizovat riziko prudkých otřesů hlavy a úderu do hlavy. V TV jsou vhodná především individuální cvičení, cvičení na upevňování správného držení těla, posilovací cvičení, ze sportů zejména plavání, běh. Vynechat by měl cviky, při nichž je hlava delší dobu níže než zbytek těla, např. hluboké předklony, visy s hlavou dolů. Nevhodné jsou přeskoky s tvrdými dopady (přeskoky přes náradí, skákání na trampolíně). Při míčových hrách je nutné počítat s pomalejšími reakcemi studenta. V případě, že se do míčových her zapojí, doporučuji hrát s měkčím míčem výrazné barvy. Při případném úrazu hlavy je nutné zajistit prostřednictvím rodičů vyšetření u očního lékaře.

Hodnocení a klasifikace: Provádět běžným způsobem s ohledem na výše uvedené skutečnosti tj. s určitou mírou tolerance.

Speciálně pedagogická péče:

- Spolupráce s SPC pro zrakově postižené – adresa viz záhlaví, zodpovídá..... Konzultace s učiteli, vedením školy a rodiči – podle potřeby.
- Zohlednění speciálně vzdělávacích potřeb studenta při veškeré práci tj. tolerance omezení vyplývající ze zrakové vady a dalšího zdravotního postižení.
- Tolerovat vyšší unavitelnost studenta, možné výkyvy ve výkonech.
- Podporovat ve všech mimoškolních činnostech.

Nezbytné kompenzační a učební pomůcky:

- možnost využití kopírky se zvětšovací funkcí
- náklady na zvětšování a kopírování (tonery, papíry).....3000,- Kč/rok

Spolupráce se zákonnými zástupci:

S matkou je domluven pravidelný kontakt za účelem sjednocování výchovných postupů, příp. konkretizace schopností studenta.

Vypracovala:

základní zásady komunikace se sluchově postiženými
(pevná součást individuálního vzdělávacího plánu)

Začněte mluvit, až když Vás dívka / chlapec sleduje.

Před položením otázky, před důležitým sdělením navažte nejprve kontakt, např. očima.

Mluvte klidně, zřetelně a zvolna, přiměřeně hlasitě (nekřičte).

Dívejte se dívce / chlapci na obličej.

Posazení dívky / chlapce ve třídě by mělo umožňovat přímý výhled na Váš osvětlený obličej (nejvhodnější bývá 2. lavice do uličky od stolku pedagoga).

Dávejte pozor, aby Váš obličej nebyl ani zčásti zakrytý (např. rukou, učebnicí, ale i vousy apod.), skloněný (např. do učebnice), odvrácený (např. k tabuli).

Dávejte pozor, aby Váš obličej nebyl ve stínu (nestůjte nikdy zády ke zdroji světla).

Při rozhovoru neměňte své místo. Řeč by měla k dívce / chlapci přicházet vždy zepředu.

Nejvhodnější podmínky pro rozhovor jsou do vzdálenosti 1 metru, při stejné úrovni obličejů; při nestejně úrovni je třeba vzdálenost přiměřeně prodloužit.

Komunikace s dívkou / chlapcem musí být vždy přímá a osobní.

Používejte umírněně přirozená gesta a mimiku, vždy v souladu s obsahem Vašeho sdělení.

Vyjadřujte se jednoznačně a mluvte vždy k danému tématu.

Sluchově postižený lépe vnímá a odezírá jednotlivé, postupně uspořádané věty než dlouhá souvětí.

Změnu tématu hovoru je třeba vždy výrazně označit a nové téma náležitě uvést.

Nevhodná je ironie, ale i nadsázka či metafora.

Pokud dívka / chlapec nerozuměl(a), zkuste své sdělení srozumitelně opakovat nebo přeformulovat, případně vhodně zestručnit.

Nespěchejte; v rozhovoru nechte dívku / chlapce domluvit.

Pokud hovoří více lidí (např. rozhovor k určitému tématu ve třídě) stručně vždy zopakujte o čem hovoří ostatní.

Dívka / chlapec nebudou dobře rozumět spolužákům, kteří mluví nezřetelně, spolužákům vzdálenějším a těm, kterým neuvidí dobře na obličej. Při diskusi může dívka / chlapec vnímat řeč jen jedné osoby - pedagoga.

V hluku hovořte s dívkou / chlapcem z bezprostřední vzdálenosti, tak aby mohl(a) dobře odezírát. V prostoru, např. v tělocvičně se bude orientovat podle chování ostatních nebo podle optických signálů.

Čím častěji budete s dívkou / chlapcem hovořit, tím lépe si budete postupně vzájemně rozumět. Dívce / chlapci je třeba poskytnout dostatek času a příležitostí, aby se seznámil(a) se způsobem mluvy všech pedagogů i spolužáků.